



NEWSLETTER

Milí naši čitatelia a návštevníci,

prichádza máj, posledný jarný mesiac, keď sa príroda prebúdzá do plnej krásy. Teploty sa postupne zvyšujú, dni sa predlžujú a všade vládne svieža zeleň. Teraz sa začína aj správny čas na čítanie v prírode. Čítanie knihy v pohodlí deky na lúke alebo pod stromom je skvelý spôsob, ako sa odreagovať od každodenných povinností a dopriať si chvíľu pokoja a relaxu. Starostlivo sme pre vás opäť zozbierali knižné novinky. Či už hľadáte ľahké oddychové čítanie, alebo náročnú literatúru, u nás si každý nájde to svoje. Pozývame vás navštíviť aj priestory našej krásnej knižnice.



Pripravili sme pre vás naozaj bohatý program. Čakajú nás besedy so spisovateľmi a osobnosťami hudby, odborné prednášky, výstavy, divadelné a filmové predstavenia. Klub cestovateľov, ktorý sa teší veľkej obľube, vás tento mesiac zavedie hneď na tri krásne miesta. Aj tento rok sa zapojíme do celoeurópskeho podujatia Noc múzeí a galérií a budeme sa snažiť ukázať vám, že knižnice nie sú nudné a zastarané inštitúcie, ale živé a dynamické miesta plné umenia a zábavy. Tešíme sa na vás.

Vaši knihovníci z „ešvékáčky“.

ŠVK

KLUB (NE)ZÁBUDLIVCOV I. SKUPINA

Stretnutie členov klubu.

Prihlasovanie: 048/4710754,
ivana.bicanovska@svkbb.eu,
vstupné 2,- €.

2. máj o 10.00h, Malá sála

BESEDA S AUTORKAMI YA FANTASY & SCI-FI

Beseda so slovenskými autorkami Natali
Fox a Ivetou Pernišovou a predstavenie
ich knižných sérii „Katja“
a „Anarchorance“.

14. máj o 17.00h, Spoločenská sála



Hostky: 2 slovenské autorky:



Natali Fox

Knižná séria "Katja"



Iveta Pernišová

Knižná séria "Anarchorance"

KLUB CESTOVATEĽOV: OBJAVME SPOLU ČÍNU



Na tejto cestovateľskej prezentácii nám pani
docentka Yan Wang z Konfuciovho inštitútu
pre obchod pri UMB porozpráva o jej
domovine a ponúkne tipy na zaujímavé
miesta, ktoré stojí za to navštíviť. Podujatie
bude tlmočené do slovenského jazyka.

15. máj o 17.00h, Spoločenská sála

KLUB (NE)ZÁBUDLIVCOV

Špeciálne stretnutie členov klubu
zamerané na motorické zručnosti.

Prihlasovanie: 048/4710754,
ivana.bicanovska@svkbb.eu,
vstupné 2,- €.

16. máj o 10.00h, Malá sála



ŠPANIELSKÉ DIVADLO

Predstavenie divadelnej hry „Bajarse al moro“ od Josého Luisa Alonsa de Santosa v podaní študentov slovensko-španielskej bilingválnej sekcie Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici. Predstavenie je v španielskom jazyku.

16. máj o 10.00h, Spoločenská sála

DAVID SLOVÁK: EURÓPA NA FORMANE



Ako sa cestuje na tridsaťročnom aute. Cestovateľská beseda so známym slovenským cestovateľom.

29. máj o 17.00 h, Spoločenská sála

MILUJEM... Z INÉHO SVETA VOLIM... SA DRUGOG SVETA

Prezentácia knihy za účasti zástupkyne vydavateľstva R.G.T. Press, s.r.o. Tatiany Grófovej a Slovenského vydavateľského centra Bačsky Petrovec.

16. máj o 17.00h, Spoločenská sála



ARCHITEKT GUIDO HOEPFNER – TVORCA TATRANSKÝCH GRANDHOTELOV

Profilová výstava architekta Tatier, potrvá do 31. mája. Prednáška Ing. arch. Rastislava Udžana, PhD..

28. máj o 16.30h, Malá sála

KLUB (NE)ZÁBUDLIVCOV II. SKUPINA

Stretnutie členov klubu.

Prihlasovanie: 048/4710754, ivana.bicanovska@svkbb.eu, vstupné 2,- €.

30. máj o 10.00h, Malá sála

KLUB CESTOVATEĽOV: SPOZNÁVAME JUHOZÁPAD ŠPANIELSKA – EXTREMADU

Cestovateľská prezentácia o krásnom juhozápadnom regióne Španielska v podaní španielskeho lektora z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Eduarda M. Brava.

Podujatie bude tlmočené do slovenského jazyka.

30. máj o 17.00h, Spoločenská sála

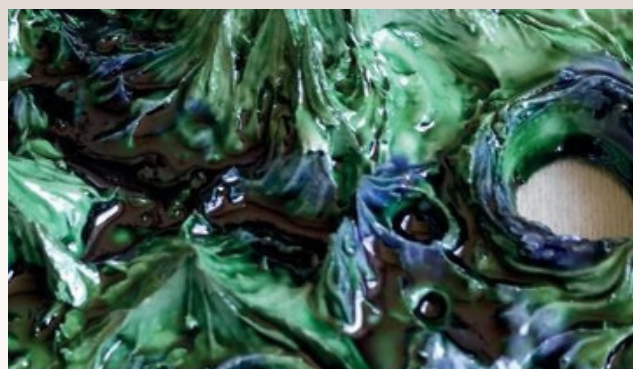
VÝSTAVY

GALÉRIA V PODKROVÍ

ANNA RUSINKOVIČOVÁ: DIMENZIE
Výstava k životnému jubileu.
Potrvá do 24. mája.



MARIÁN KRŇÁČ: ASAMBLÁŽE
Výstava.
Vernisáž 29. máj o 17.00h.
Potrvá do 4. júla.



ÁTRIUM

NAJKRAJŠÍ KALENDÁR
A NAJKRAJŠIA KNIHA
O SLOVENSKU



Výstava ocenených kalendárov a kníh
v spolupráci s Klubom fotopublicistov.
Potrvá do 3. mája.

BANSKOBYSSTRICKÝ BIG-BEAT

Výstava venovaná banskobysstrickému
big-beatu.
7. máj – 29. jún

PRÍZEMIE

SLOVENSKO V EURÓPSKEJ ÚNII

Výstava dokumentov z knižničného fondu k 20. výročiu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

Potrvá do 31. mája

STÁLE VÝSTAVY A EXKURZIE V ŠVK

Župný dom a jeho „Genius loci“.

Turistické exkurzie do priestorov bývalého Župného domu a expozícií Literárneho a hudobného múzea pre individuálnych návštevníkova skupiny.



VEDA V HRAČKÁCH

Interaktívna výstava vedeckých hračiek, jednoduchých experimentov a hlavolamov. Individuálni návštevníci a skupiny na objednanie:
vedavhrackach@svkbb.eu,
048/4710751,
Librarium, vstupné 2,- €



LITERÁRNE A HUDBNÉ MÚZEUM

POD TAKTOVKOU SÚZVUKU

Výstava k 105. výročiu narodenia hudobného skladateľa Alfréda Zemanovského.

Vernisáž spojená s komentovanou prehliadkou kurátora Imricha Šimiga.

6. mája o 16.00h

Potrvá do 26. augusta.

HRA NA ŠTVRTÚ ŽENU

Stretnutie s jubilujúcou spisovateľkou a poetkou Natou Hosfoveckou.

16. máj o 16.00h

Expozícia Múzeum – domov múz

Z NOVOHRADU DO BYSTRICE

Výstavka k 100. výročiu narodenia literárneho historika, vysokoškolského pedagóga Zdenka Kasáča.

24. máj – 20. september



POSTAVÁM VDYCHOVALI VLASTNÚ DIVADELNÚ PODOBU

Výstavka k výročiu narodenia hercov Krajského bábkového divadla v Banskej Bystrici: A. Tomášková, K. Zaremba, A. Sušilová, Š. Píšša.

Potrvá do 17. mája.

II. poschodie



NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ 2024

XX. ročník podujatia, ktoré je inšpirované celoeurópskym podujatím La Nuit européenne des musées, ktoré každoročne predstaví múzeá a galérie z nového uhla pohľadu.

18. máj 16.00 – 23.00h, priestory ŠVK

HUDOBNÉ ÁTRIUM

GIUSEPPE VERDI AIDA

Beseda s režisérom Dominikom Benešom a dramaturgičkou Alžbetou Lukáčovou k premiére opery talianskeho skladateľa Giuseppe Verdiho AIDA v Štátnej opere v Banskej Bystrici. Zaznejú hudobné ukážky v podaní sólistov.

21. máj o 16.00h



HUDOBNÝ SVET VZDIALENÝCH KULTÚR

Objavujte pestrosť zvukov a harmónií, spoznajte históriu a zvuky tradičných etnických nástrojov rôznych kultúr a vzdialených hudobných svetov. Komentovaná prehliadka s interakciou účastníkov. Návštevníkom sú nástroje k dispozícii v rámci otváracích hodín. Pre rezerváciu termínu kontaktujte: hudobneatrium@svkbb.eu, **048/4710744**, vstupné 2,- € Potrvá do 31. decembra.

KINO MUSIC

Filmové plátno miluje príbehy hudobných legiend. Odhaľujú skryté stránky tvorby hudobných géniov a ich neľahké osudy. Aretha Franklin, Judy Garland, Edith Piaf, Elton John, Ray Charles, James Brown, Elvis Presley, Freddie Mercury, The Doors a Jim Morrison inšpirovali filmárov. Hrané životopisné filmy približujú hudbu a dobu hudobníkov. Ponuka projekcií je doplnená tematickými knižnými publikáciami.

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI

2. 5. - 31. 5. 2024
10.00 - 17.00 H

KINO MUSIC

PROJEKCIE

AUDIOVIZUÁLNA VÝSTAVA S PONUKOU PROJEKCIÍ. FILMOVÉ PLÁTNO MILUJE PRÍBEHY HUDOBNÝCH LEGIEND A ICH NEĽAHKÉ OSUDY. ODHAĽUJE SKRYTÉ STRÁNKY SLÁVY, KTORÉ SI MAJÚ AJ POD POVRCH. PROJEKCE ŽIVOTOPISNÝCH FILMOV PRIBLIŽUJU TVORBU A DOBU HUDOBNÍKOV, ICH VZOSTUPY A PÁDY.

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je prispievajúcou organizáciou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Mediálni partneri:

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI

VSTUP VOLNÝ!
Lazovná 9, Banská Bystrica
hudobneatrium@svkbb.eu
tel. 048/4710744

STÁLE MÚZEJNÉ EXPOZÍCIE LHM

Múzeum – domov múz,
Ľudové hudobné nástroje na Slovensku,
Bábkarský salón.
**Otvorené denne o 10.00 – 17.00h,
posledný vstup o 16.00h.**
Pamätný dom J. G. Tajovského v Tajove.
**Otvorené SEPTEMBER – JÚN: utorok –
nedeľa 9.00 – 16.00h (potrebné dohodnúť
návštevu 2 dni vopred).**
kontakt: lhmbb@svkbb.eu,
0905303593

**VEDA A ZNALOSTI
ORGANIZÁCIA A POČÍTAČOVÁ VEDA
INFORMÁCIE A DOKUMENTÁCIA
KNIHOVNÍCTVO
INŠTITÚCIE
PUBLIKÁCIE**

PROLEGOMENA. PODSTATA
POZNANIA A KULTÚRY

PETHÖ, T.: [*Kreativita organizácie a stratégie riešenia problémov.*](#) V Prešove : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2023. 81 strán. ISBN 978-80-555-3232-5

Cieľom monografie je posudzovať uplatnenie kreatívneho myslenia v oblasti života človeka, najmä v oblasti skúmania jeho osobnosti a zvládanie jeho náročných situácií. Cieľom výskumnej časti monografie je porovnať vybrané copingové stratégie a schopnosť organizácií používať kreatívne riešenia problémov v čase krízy.

VŠEOBECNÉ PRÍRUČKY (AKO PREDMET)

BELÁSOVÁ, Ľ. et al.: [*Písmo Comenia Script v edukačnej praxi primárneho stupňa vzdelávania.*](#) Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta, 2023. 103 strán. ISBN 978-80-555-3227-1

Osvojovanie si písma ako dôležitého nástroja komunikácie je nevyhnutnou súčasťou procesu utvárania a rozvíjania elementárnej gramotnosti. Kým v edukačnej praxi primárneho stupňa na Slovensku sú stále preferované normalizované tvary písanej latinky, v Českej republike sa od roku 2012 využíva aj alternatívny druh písma s názvom Comenia Script. Zjednodušené, moderné, nespojité písmo nachádza svojich aplikantov aj na Slovensku, čo je dôvodom na spracovanie uvedenej problematiky do komplexnejšej podoby, ktorá v súčasnosti na Slovensku absentuje. Cieľom predkladaného projektu je získanie uceleného pohľadu na aktuálne zmeny v oblasti elementárneho písania a vyjadrenie odborného, argumentačne zdôvodneného stanoviska k prebiehajúcim zmenám na základe dôslednej komparatívnej analýzy písanej latinky písma Comenia Script. Zámerom riešiteľov je zároveň porovnanie konkrétnych písomných prejavov žiakov píšucich oboma uvedenými typmi písma z hľadiska vybraných (porovnateľných) kvalitatívnych znakov písma.

ORGANIZÁCIE VŠEOBECNÉHO
CHARAKTERU

BALUŽINSKÝ, J. (ed.): [*Múzeá a galérie ako súčasť sprístupňovania kultúry V.*](#) Bratislava : Galéria mesta Bratislavy, 2023. 186 strán. ISBN 978-80-570-5468-9

Zborník z konferencie je venovaný sprístupňovaniu múzeí a galérií znevýhodneným skupinám obyvateľstva. Poskytnutie dostatočného množstva informácií a impulzov hlavne zo strany znevýhodnených osôb napomôže pri tvorbe a riešení debarierizačných aktivít v múzeách. Hlavné témy predstavili prednášajúci z organizácií, ktoré zastrešujú, alebo metodicky vedú také skupiny obyvateľstva. Zámerom je pomôcť múzeám a galériám zvýšiť počet a kvalitu debarierizovaných priestorov a aktivít.

KADLEC, D.: [55 trpkých právd, ktoré ti osladia život : kniha o slobodnejšom, radostnejšom a hodnotnejšom živote.](#) [Bratislava] : Motivation-Man, [2023]. 287 strán.
ISBN 978-80-89977-14-7

Túto knihu najlepšie vystihuje jej podnadpis, pretože je o ceste za slobodnejším, radostnejším a hodnotnejším životom. Je plná inšpiratívnych myšlienok, ktoré ti pomôžu pohnúť sa v živote vpred. Vďaka tejto knihe sa vydáš na vzrušujúcu cestu do svojho vnútra a odhodláš sa strhnúť nefunkčné náplasti, ktoré ti bránia uzdraviť sa. To je totiž jediný spôsob, ako sa pohnúť vpred a zase o kúsok vyrásť.

VEREŠOVÁ, M.: [Všeobecná psychológia.](#) Nitra : Enigma, 2023. 338 strán.
ISBN 978-80-89509-05-8

Záujem človeka o poznanie duševných procesov, stavov a vlastností pretrváva aj v období rozmachu informačných technológií a umelej inteligencie. Úspešnou cestou a predpokladom komplexného štúdia vedúcemu k uspokojeniu tohto záujmu je oboznámenie sa so základnými poznatkami všeobecnej psychológie, ktorá tvorí vedomostnú bázu pre všetky psychologické disciplíny. Obsah vysokoškolskej učebnice rozširuje tento rámec poznania o kapitolu zo psychológie osobnosti, čo umožňuje preniknúť hlbšie nad základný rámec deskribovania psychických procesov a stavov ľudského organizmu. Autori vychádzajú z najnovších poznatkov, ktoré sa snažia sprostredkovať čitateľovi prístupným štýlom a v logickom slede. Kniha takto môže poslúžiť nielen študentom psychológie, učiteľstva psychológie a ďalších pomáhajúcich profesií, ale aj širšej verejnosti.

SPOLOČENSKÉ VEDY

DEMOGRAFIA.
SOCIOLOGIA
ŠTATISTIKA

KOUBOVÁ, A. et al.: [Odolná spoločnosť : medzi bezmocí a tyraníi.](#) V Praze : wo-men, 2023.
426 strán. ISBN 978-80-908870-0-8

Kniha *Odolná spoločnosť. Mezi bezmocí a tyraníi* filosofky Alice Koubové a literárnej dokumentaristky Barbory Baronové sa zaoberá témou spoločenskej odolnosti, a to prostredníctvom série rozhovorů s osobnosťami súčasnej českej spoločnosti. Úvod Alice Koubové predstavuje základný kontext témy spoločenskej odolnosti – komplexnosť konceptu resilience, jeho teoretické pozadie, akademické zdroje, ale také motiváciu pro výber hlasů pro túto publikáciu. Autorky publikácie ve čtrnácti rozhovorech s patnácti respondentami a respondentkami spoločne otvárajú témata krízy, sociálnej zmeny, systémových opor, stratégií zvládania nenadálých udalostí, sociálnych väzieb, hodnôt alebo kultúry s prihľadnutím k téme odolnosti, a to v rámci oblastí psychológie, ekonomie, práva, vzdelávania, obrany, médií, péče, ekológie, sociálnej práce, vzťahu k menšinám, dezinformácií, kultúry, genderových tém či téme nenávisťných prejavů, ktoré jsou oblasťmi zájmu zpovídaných osobností. Na základě odpovědí, které primárně vycházejí z vlastní žité praxe a problémů, jimž osobnosti zahrnuté do tohoto projektu čelí, vyplývají z rozhovorů stěžejní aspekty odolnosti. V souvislosti s polykrizí současného světa se ukazuje, jak vysoce relevantní v rámci české společnosti téma odolnosti je. Závěrečná kapitola knihy přináší analýzu pořízených rozhovorů, z níž vyplývá, že schopnost procházet nečekaně nepříznivými situacemi se významně opírá o mentální společenské nastavení, o zvykové postoje a kulturu vzájemných vztahů.

Způsob, jakým žijeme kolektivní vztahy, vychází z našeho porozumění tomu, co to je moc, síla, slabina, slabost, zátěž, strach, pomoc, nárok, štěstí a potřeba, jestli se vzájemně vnímáme jako ohrožení a překážky, nebo máme v našem „společenském těle“ určitou míru nasycení zkušeností, že se můžeme na okolí spolehnout. To se pak bezprostředně projevuje v tom, jak fungují naše instituce a jak je organizovaný náš veřejný život, potažmo systém. Dalšími tématy, které Alice Koubková v závěrečné kapitole shrnuje, jsou trestající kultura, sociální propojenost, příběh, který o sobě jako společnost vyprávíme, základní bezpečí pro zvládnání nebezpečí, péče o pečující profese nebo respektující řízení lidí.

KUCHTA, M. – JANKOVIČ, M.: [Manažment sociálnych sietí](#). Bratislava : Grada Slovakia, s.r.o. - Grada, 2023. 133 strán. ISBN 978-80-8090-716-7

Sociálne siete zmenili pohľad na marketingovú komunikáciu na internete. Internetoví používatelia sa z pasívnych príjemcov marketingových správ stali aktívnymi účastníkmi konverzácie, nad ktorou má firma limitovanú kontrolu. Manažment sociálnych sietí prináša komplexný pohľad na sociálne siete, ich vplyv na marketing, firmu a spoločnosť ako takú. Ponúka prehľad sociálnymi sieťami a detailne sa venuje sociálnym sieťam relevantným pre lokálny trh. Na manažment jednotlivých sociálnych sietí sa pozerá z obsahového aj z výkonnostného hľadiska a čitateľovi buduje poznatkovú bázu potrebnú pre efektívny manažment sociálnych sietí.

SRINIVASAN, A.: [Právo na sex : feminizmus v 21. storočí](#). Banská Bystrica : Laputa/Literárna bašta, 2023. 350 strán. ISBN 978-80-8283-030-2

Ako by sme dnes mali hovoriť o sexe? Od čias #MeToo sa mnohí zamerali na súhlas ako kľúčový rámec na dosiahnutie sexuálnej spravodlivosti. Ak chceme pochopiť sex v celej jeho komplexnosti, musíme sa posunúť ďalej od "áno a nie". Musíme preskúmať krehké vzťahy medzi diskrimináciou a uprednostňovaním, pornografiou a slobodou, znásilnením a rasovou nespravodlivosťou, trestom a zodpovednosťou, rozkošou a mocou, kapitalizmom a oslobodením. Musíme prehodnotiť sex ako politický fenomén. Bystrá a mimoriadne originálna kniha oxfordskej filozofky o tom, ako premýšľať o sexe v zložitej súčasnosti a nestrácať nádej na zmenu. Vydanie knihy a jej preklad z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

THORPE, CH.: [Veľké myšlienky : sociológia : jednoducho vysvetlené](#). Bratislava : Lindeni, 2024. 352 strán. ISBN 978-80-566-3303-8

Veľké myšlienky zrozumiteľne podané - pre odborníkov aj pre úplných začiatníkov. Čo vedie ľudí k páchaniu zločinov? Je vôbec možné odstrániť sociálne rozdiely? Ako internet mení medziľudské vzťahy? A čo je to kvír teória? Ľudia si v priebehu dejín kladú vážne otázky o usporiadaní spoločnosti a sociológovia na ne ponúkajú odpovede, ktoré postupne formujú náš svet. Kniha Veľké myšlienky: Sociológia zrozumiteľne objasňuje odborné pojmy, ponúka názorné schémy približujúce komplikované teórie a je plná dôvtipných ilustrácií hravo prezentujúcich naše predstavy o spoločnosti a jej inštitúciách. Či už ste úplný laik, nadšený študent alebo erudovaný odborník, táto kniha vás určite má čím zaujať.

POLITIKA

ADAMICKÁ, M. et al.: [Antisemitizmus v literatúre a filme krajín V4 : interpretačné sondy](#). V Nitre : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta stredoeurópskych štúdií, Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr, [2023]. 163 strán. ISBN 978-80-558-2123-8

Tlačený výstup z odborného seminára s názvom Antisemitské etnické stereotypy v médiách a literatúre krajín V4. Seminár zorganizoval Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr FSS UKF v spolupráci s Veľvyslanectvom Českej republiky v Bratislave dňa 29. septembra 2022 na Katedre stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre.

BRHLÍKOVÁ, R. et al.: Politológia. Nitra : Enigma, 2024. 368 strán. ISBN 978-80-89509-12-6

Obsahové zameranie textu je prierezom politológie ako vedy o inštitucionálnych, normatívnych, komunikačných a ďalších javoch a procesoch politického života spoločnosti, prebiehajúcich na národnej a medzinárodnej úrovni.

PÁLENÍK, M.: Dávkový, daňový a odvodový systém na Slovensku učebnica mzdovej kalkulačky 2023. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave : Inštitút zamestnanosti, 2023. 173 strán. ISBN 978-80-223-5755-5

Naša učebnica opisuje fungovanie dávkového, odvodového a daňového systému na Slovensku. Zďaleka nie je jednoduchý a prehľadný, a preto sme sa rozhodli zosumarizovať poznatky o danej oblasti do učebnice. Na ilustráciu dôsledkov jednotlivých zmien v situácii domácnosti používame mzdovú kalkulačku, ktorá umožňuje interaktívny prehľad legislatívy a jej dôsledkov. Mzdová kalkulačka odpovedá na otázku, či sa oplatí pracovať. Áno, pracovať sa oplatí. Nezamestnanému, ktorý sa zamestná, zo zákona prináležia viaceré výhody, podporné nástroje. Domácnosti výrazne stúpnu príjmy, môže tak pristúpiť k použitiu dodatočných financií na vyplatenie starých dlhov, na sporenie či investíciu do bývania.

EKONOMIKA
EKONOMICKÉ VEDY

BARIČ, O.: Finančné vzťahy medzi Slovenskou republikou a Európskou úniou. Bratislava : OZ NCEGŠ - Národné centrum európskych a globálnych štúdií, 2024. 175 strán. ISBN 978-80-972508-5-0

Monografiu o finančných vzťahoch medzi Slovenskou republikou a Európskou úniou vydalo občianske združenie Národné centrum európskych a globálnych štúdií.

GAJDOŠÍKOVÁ, Z.: Inovácie a trendy v cestovnom ruchu. V Banskej Bystrici : Belianum, 2023. 107 strán. ISBN 978-80-557-2090-6

Cieľom publikácie je prezentovať systém poznatkov o inováciách a trendoch v cestovnom ruchu. V jedenástich kapitolách sumarizuje podstatné, overené a spoľahlivé poznatky o význame inovácií a trendov v cestovnom ruchu, prezentuje inovácie v podnikoch a cieľových miestach cestovného ruchu. Kladie dôraz na proces inovovania, manažment rizika a meranie inovácií. Vysvetľuje možnosti financovania inovácií a uvádza inštitucionálnu podporu inovácií na národnej a nadnárodnej úrovni. Osobitná pozornosť sa venuje významu inovácií v udržateľnom rozvoji cestovného ruchu a v boji proti klimatickej kríze. Publikáciu uzatvára kapitola venovaná inováciám ako predmetu súčasného vedeckého skúmania zameraná na vývinové tendencie v inováciách, čím uvádza čitateľa aj do sporných, ešte nie celkom ujasnených tendencií predkladaním nových smerov vo vývoji skúmania inovácií. Na základe získaných poznatkov dokáže používateľ porozumieť podstate inovácií a trendov v cestovnom ruchu a využívať ich ako nástroj zameraný na lepšie dosahovanie cieľov organizácií, zvyšovanie ich konkurencieschopnosti, lepšie napĺňanie potrieb návštevníkov a prispievanie k udržateľnému rozvoju. Publikácia je určená študentom cestovného ruchu, manažérom a zamestnancom organizácií cestovného ruchu a každému, kto sa venuje problematike inovácií a trendov v cestovnom ruchu.

BARGEL, M. – LISÁNSKY, T.: Súhrnný trest. V Bratislave : C.H. Beck, 2024. 120 strán. ISBN 978-80-8232-045-2

Publikácia vysvetľuje pomerne zložitú oblasť trestného práva hmotného, ktorej podrobnejšie aktuálne spracovanie doposiaľ na poli slovenskej odbornej právnickej literatúry absentovalo. Zaoberá sa spôsobom ukladania nielen súhrnného, ale aj úhrnného, ďalšieho a spoločného trestu v prípade súbehu trestných činov. Cieľom autorov je predovšetkým poskytnutie prehľadného a jazykovo zrozumiteľne vyjadreného „riešenia“ konkrétnych situácií vyskytujúcich sa v aplikačnej praxi súdov. Tieto dopĺňa ich grafickým znázornením s poukazom na relevantné závery rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky a Českej republiky, podopreté o súčasné poznatky teórie trestného práva.

HALAMA, O.: Súdny spor : sprievodca civilným sporom. Žilina : Ondrej Halama, 2024. 80 strán. ISBN 978-80-974789-1-9

Kedy sa oplatí podať žalobu? Čo má žaloba obsahovať? Ako sa v súdnom spore možno brániť? Táto jedinečná publikácia posluží každému, bez ohľadu na to, na ktorej strane civilného sporu stojí. Úlohou príručky je najmä ušetriť čas čitateľa. Poskytuje stručný a vecný pohľad do pravidiel civilného sporového konania. Zahŕňa tipy z praxe, vzory žalôb, ukážky rozhodnutí a tie najdôležitejšie časti dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku. Príručka je usporiadaná formou otázok a obsahuje aj register pojmov, preto je možné ľahko a rýchlo vyhľadať časť knihy, ktorú v danej situácii potrebujete. Ondrej Halama, autor príručky, je právnik špecializujúci sa na pozemkové a stavebné právo. S jeho príspevkami sa môžete stretnúť na jeho blogu, v dennej tlači, či v televízii. Je autorom nasledujúcich publikácií: Katastrálny zákon – komentár (2014, 2021), Pozemky, Stavby, Byty (2019), Základy práva pre každého (2020), Pozemkové právo (2022), Stavebný zákon – komentár (2023).

ORAVCOVÁ, M.: Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov. V Bratislave : C.H. Beck, [2024]. 187 strán. ISBN 978-80-8232-048-3

Pre odborníkov špecializujúcich sa na oblasť duševného vlastníctva je okrem historického vývoja označovania výrobkov dôležité poznať i rozsudky a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach označení pôvodu a zemepisných označení. Publikácia prináša praktické informácie o systéme ochrany prostredníctvom označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku. Táto právna ochrana môže byť poskytnutá na národnej, medzinárodnej, ale najmä na európskej úrovni. Dôležitou súčasťou publikácie je opis pripravovanej legislatívy a jej zmeny. V neposlednom rade poskytuje prehľad právnych predpisov aj návody na vypracovanie dokumentácie pre výrobcov, informácie o prístupe k jednotlivým registrom a o význame, resp. výhodách zápisu označení pôvodu a zemepisných označení pre výrobcov, spotrebiteľov a ich hospodársky význam. Praktická príručka súčasne informuje o službách Úradu priemyselného vlastníctva SR a poskytuje stručný prehľad iných druhov označovania výrobkov a používania symbolov, ako je napríklad nehmotné kultúrne dedičstvo, regionálny produkt a značka kvality. Publikácia je určená širokej i odbornej verejnosti (laikom i právnikom).

SKALOŠ, M.: Vývoj inštitútov súkromného práva : (vybrané problémy). Banská Bystrica : Belianum, 2023. 223 strán. ISBN 978-80-557-2081-4

Súkromné právo predstavuje základ každého právneho poriadku, pričom upravuje základné osobné a majetkové vzťahy medzi občanmi, a to v kontexte existencie pojmu fyzických a právnických osôb, ich právnej spôsobilosti, rodinných vzťahov dedičských vzťahov, vecných práv (najmä vlastníckeho práva) a záväzkových vzťahov (rôzne typy zmlúv uzatvárané medzi občanmi). Predkladaná publikácia mapuje vývoj jednotlivých vybraných inštitútov súkromného práva, pričom dôraz kladie na historický kontext.

SOKOL, M.: [Digitalizácia a umelá inteligencia v obchodných spoločnostiach](#). V Bratislave : C.H. Beck, 2024. 117 strán. ISBN 978-80-8232-050-6

Predkladaná monografia venuje pozornosť vysoko aktuálnej téme digitalizácie v oblasti korporátneho práva s konkrétnejším zameraním sa na úroveň digitalizácie súvisiacich procesov pri zakladaní a realizácii zmien v obchodných spoločnostiach, na možnosti využitia digitálnych technológií pri hlasovaní ich orgánov či na spôsoby ingerencie umelej inteligencie pri rozhodovaní obchodnej spoločnosti. Monografia ponúka čitateľovi porovnanie základných inštitútov o zahraničnými právnymi úpravami a načrtnutie významných právnych otázok prevažne súvisiacich s umelou inteligenciou, ktoré bude potrebné v blízkej budúcnosti právne regulovať.

VEREJNÁ SPRÁVA
ŠTÁTNA SPRÁVA
VOJENSKÁ SPRÁVA

KONEČNÝ, M.: [Boje v Karpatoch 1915 : nemecká Južná armáda a Beskydský zbor](#). Košice : Martin Konečný, 2024. 273 strán. ISBN 978-80-570-5192-3

V úvodnej kapitole autor pojednáva o vytvorení nemeckej Južnej armády a jej bojovej činnosti na území Podkarpatskej Rusi a Haliče v prvej polovici roku 1915. Ide o prvý odborný text v slovenčine, ktorý sa podrobne zaoberá nemeckou armádou na území dnešnej Ukrajiny počas bojov v Karpatoch. V druhej kapitole sa prenosieme na severovýchodné Slovensko, kde bol nasadený nemecký Beskydský zbor, ktorý mal pomôcť rakúsko-uhorskej armáde zastaviť ruskú ofenzívu. Dielo približuje nielen konkrétne bojové operácie nemeckej armády na našom území, ale v samostatnej kapitole predstavuje aj rôznorodé pamiatky hmotnej povahy, ktoré na Slovensku ostali po nemeckých vojakoch. Do knihy prispel pohľadnicami aj pán Vladimír Kuštek, autor publikácií Československý svet v Karpatoch.

REPKOVÁ ŠTOFKOVÁ, K.: [Manažment verejnej správy : elektronická verejná správa ako súčasť digitalizácie ekonomiky a spoločnosti](#). Žilina : Žilinská univerzita v Žiline, 2023. 177 strán. ISBN 978-80-554-2054-7

Rozvoj informačno-komunikačných technológií, dynamický rozvoj podnikateľského prostredia a neustále zmeny ovplyvňujú globálne dianie a majú vplyv na podniky, organizácie a inštitúcie. Digitalizácia zasahuje do všetkých sfér života spoločnosti, do každodenného života jednotlivca, podnikateľského subjektu, inštitúcií štátnej správy a samosprávy, neziskových organizácií a iných subjektov. Elektronické služby verejnej správy, ich úlohy, funkcie a štruktúra sú neoddeliteľnou súčasťou digitalizácie ekonomiky a spoločnosti. Mnohé subjekty v nej vidia výhody a niektoré subjekty v digitalizácii vidia aj prekážky ich ďalšieho rozvoja. Vysokoškolská učebnica Manažment verejnej správy s podtitulom „Elektronická verejná správa ako súčasť digitalizácie ekonomiky a spoločnosti“ charakterizuje a rozoberá verejnú správu, štátnu správu, územnú samosprávu, záujmovú samosprávu, smart city, ako aj marketing verejnej správy. Predkladaná vysokoškolská učebnica má za cieľ poskytnúť študentom technického a ekonomického zamerania a ďalším čitateľom informácie o poslaní, cieľoch, štruktúre a činnosti manažmentu verejnej správy v kontexte elektronizácie verejnej správy. Publikácia sa venuje aj novým prejavom digitalizácie v štátnej správe a fungovaní miest (Smart Cities) a tiež vplyvu jej konceptu na kvalitu života občanov. Dôležitým podnetom pre spracovanie uvedenej publikácie boli príspevky autorov na medzinárodných vedeckých konferenciách v Slovenskej republike a v zahraničí, ako aj študijné pobyty na zahraničných univerzitách a výmena skúseností na medzinárodných vedeckých konferenciách s expertmi v uvedenej oblasti.

ZABEZPEČENIE DUŠEVNÝCH A MATERIÁLNYCH ŽIVOTNÝCH POTRIEB

STUDENÍK, J. et al.: [*Inovatívny systém sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím vzájomnou včasnou pomocou od motivátorov OZP najmä pri odchode zo zdravotníckych/rehabilitačných zariadení : odborná štúdia 2020-2023.*](#) Bratislava : Slovenský paralympijský výbor, 2023. 120 strán. ISBN 978-80-974686-0-6

Hlavným cieľom štúdie je preukázať potrebu a navrhnúť systémové a legislatívne úpravy systému sociálneho začleňovania OZP pre zavedenie inovatívnej formy včasnej pomoci pri odchode zo zdravotného/rehabilitačného zariadenia, založenej na komunitnom princípe vzájomného zdieľania osobných skúseností OZP a komunitného zapájania sa do spoločných aktivít OZP motivátorov s pôsobnosťou po celej SR.

VÝCHOVA VZDELÁVANIE

RAFAEL, V. et al.: [*Vzdelávanie na okraji : ako si poradiť so školskou segregáciou : \(metodická príručka\).*](#) Bratislava : eduRoma - Roma Education Project : NIVAM - Národný inštitút vzdelávania mládeže, 2023. 94 strán. ISBN 978-80-972680-9-1

V eduRome vydali novú príručku pre odstraňovanie segregácie v školách s názvom Vzdelávanie na okraji – ako si poradiť so školskou segregáciou. Ako rozpoznať segregáciu v školskej praxi? Čo je index školskej segregácie? Ako zostaviť desegregačný plán školy? Odpovede aj na tieto otázky nájdete v novej metodической príručke, ktorá je určená pre predstaviteľov ministerstva školstva i pre zriaďovateľov a riaditeľov škôl a pedagogických pracovníkov. Príručka vo svojej prvej časti prináša legislatívnu definíciu školskej segregácie do školského zákona, ktorá je dôležitá na to, aby sa na Slovensku začal úspešný desegregačný proces v školách. Vo svojej druhej časti príručka navrhuje konkrétne pedagogické postupy a návody, ako sa so segregáciou v škole účinne popasovať. Príručka vznikla vďaka podpore Friedrich Ebert Stiftung Slovensko a jednou z autoriek je aj Zuzana Havírová.

ETNOLÓGIA, ETNOGRAFIA ZVYKY A OBYČAJE TRADÍCIE, SPÔSOB ŽIVOTA FOLKLÓR

BARTKO, E.T. a kol.: [*Fenomén Lúčnica.*](#) Bratislava : Lúčnica, Nadácia Pro Lúčnica : Slovart, 2023. 207 strán. ISBN 978-80-556-6363-0

Keď začuje lúčničiar pesničku Hriadel, oska, rozhliadne sa a hľadá iného lúčničiara. Týmto signálom sa totiž zdravilo niekoľko generácií tanečníkov a tanečnic z Lúčnice. A hoci sa za 75 rokov jej existencie zmenilo toho veľa, mladá energia, vtíp a elán živia Lúčnicu dodnes. Táto knižka po prvý raz predstavuje Lúčnicu ako teleso, ktoré vďačí za svoj úspech viacerým zložkám: tanečnému súboru, speváckemu zboru, orchestru s ľudovou hudbou aj krojárskej dielni. Zároveň je odpoveďou na otázku, ako sa zo skupinky bratislavských vysokoškolákov a milovníkov ľudového tanca stal slovenský kultúrny fenomén.

JÁGEROVÁ, M.: [Súčasný podoby fašiangov vo vidieckom prostredí na Slovensku.](#)

Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2023. 290 strán. ISBN 978-80-558-2090-3

Pri posudzovaní tejto publikácie treba zvlášť oceniť a vyzdvihnúť, že v kontexte súčasnej produkcie etnologickej vedy je jednou z mála, ktorá je „par excellence“ etnologická. A to nielen svojim predmetným zameraním na fašiangové obyčaje, ale predovšetkým uplatňovaným prístupom, t. j. zameraním na "život" skúmaného javu (zmeny a súčasný stav, nositelia). Kvalita prezentovaných údajov je výsledkom dôkladných terénnych výskumov autoriek/autora vo vybraných regiónoch (Záhorie, Rajecká dolina, Pohronský Inovec). Nepredstavuje to síce celoslovenský záber, ale vzhľadom na to, že vo východných častiach Slovenska fašiangové obyčaje takmer absentovali, je to dostatočne reprezentatívna vzorka. Doc. PhDr. Komélia Jakubíková, CSc. Predložený materiál istým spôsobom nadväzuje na zborník textových a vizuálnych materiálov Fašiangy na Slovensku vo vidieckom prostredí –kontexty minulé a súčasné (2023), ktorý mapoval priebeh a súčasné podoby fašiangov v širšom celoslovenskom rámci. Oba výstupy tak predstavujú komplementárne zdroje faktografických dát, v prípade tejto monografie tiež etnologickú interpretáciu vyskúmaného materiálu. Pozitívne hodnotím kapitolu o používanej terminológii. Gros publikácie tvoria dobre spracované komplexné opisy aktuálnej podoby fašiangov vo vybraných výskumných lokalitách, ich priebehu, aktérov, jednotlivých prvkov. Je zjavné, že sa tím snažil uplatniť jednotnú metodiku, predovšetkým však tematické zameranie výskumu a interpretácie získaných výskumných dát. Doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc.

APLIKOVANÉ VEDY MEDICÍNA TECHNOLÓGIA

LEKÁRSKE VEDY
MEDICÍNA

MADZINOVÁ, R.: [Život s intoleranciou laktózy.](#) Prešov : Združenie pre osvetu intolerancie laktózy : RS Pharma s.r.o., 2023. 93 strán. ISBN 978-80-974595-0-5

Objavte tajomstvo zdravého stravovania. Ste zvedaví, ako sa správa vaše telo pri konzumácii mliečnych výrobkov? Máte problémy s trávením mlieka, ale neviete, či je to intolerancia laktózy alebo iný problém? Naša nová kniha „Život s intoleranciou laktózy“ vám otvorí dvere do sveta, kde budete mať plnú kontrolu nad svojim trávením. Okrem iného v knihe nájdete informácie o intolerancii laktózy. Odlišujte medzi intoleranciou a alergiou na mlieko, pochopíte príčiny a symptómy. Zistíte, či máte intoleranciu laktózy pomocou jednoduchého a bezbolestného testu. Dozviete sa obsah laktózy v rôznych potravinách. Čítajte príbehy ľudí ako vy, ktorí zvládli intoleranciu laktózy a opäť si užívajú svoje obľúbené jedlá. Naučte sa žiť s intoleranciou laktózy a objavte nové, chutné alternatívy pre vašu stravu. Prečítajte si toto malé dielo a získajte kontrolu nad svojim zdravím.

INŽINIERSTVO
TECHNIKA VŠEOBECNE

BUJŇÁKOVÁ, P.: [Poruchy, diagnostika a hodnotenie mostov.](#) Žilina : Žilinská univerzita v Žiline, 2023. 166 strán. ISBN 978-80-554-2059-2

Publikácia prináša poznatky z oblasti hodnotenia existujúcich mostných konštrukcií. Obsah vychádza z výučby, z teoretického a aplikovaného výskumu, zahraničných publikácií a z konzultačnej činnosti autorov. Publikácia je vhodnou študijnou pomôckou pre poslucháčov stavebných fakúlt v predmetoch zameraných na diagnostiku, hodnotenie a rekonštrukciu existujúcich konštrukcií. Zároveň môže poslúžiť širokej odbornej verejnosti, správcov mostov a organizáciám, ktoré sa zaoberajú správou a údržbou mostov.

LOVEČEK, T.: [Monitorovanie a trasovanie osôb v zdravotníckych zariadeniach modernými technológiami](#). Žilina : Žilinská univerzita v Žiline, 2023. 110 strán. ISBN 978-80-554-2045-5

V čase pandémie COVID-19 sa dôraz kládol na dôležitosť prevencie a dodržiavania nastavených opatrení. Významným proaktívnym opatrením je monitorovanie, znižovanie mobility a stretávania sa ľudí v zdravotníckych zariadeniach. Publikácia sa zaoberá problematikou monitorovania a trasovania pohybu a kontaktu osôb v zdravotníckych zariadeniach počas pandémie COVID -19. Cieľom je predstaviť zameranie, ciele a vecnú náplň projektu aplikovaného výskumu a vývoja Monitorovanie a trasovanie pohybu a kontaktu osôb v zdravotníckych zariadeniach financovaný Agentúrou na podporu výskumu a vývoja a v súčasnosti riešený na Fakulte bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline v spolupráci s firmami z praxe.

MIČIAN, M.: [Vplyv procesu zvarovania na zmenu vlastností teplotom ovplyvnenej oblasti ocele S960MC](#). Žilina : Žilinská univerzita v Žiline, 2024. 213 strán. ISBN 978-80-554-2062-2

Obsahom vedeckej monografie je analýza vplyvu procesu zvarovania na výslednú mikroštruktúru a mechanické vlastnosti teplotom ovplyvnenej oblasti zvarového spoja vysokopevnej ocele Strenx 960MC. Význam zvolenej témy vyplýva zo samotného faktu, že podiel vysokopevných ocelí na celkovom množstve používaných materiálov v priemysle stále rastie. Tie sú, aj budú neoceniteľnými materiálmi v rôznych odvetviach a aplikáciách, kde je potrebná kombinácia pevnosti, odolnosti a nízkej hmotnosti. Skúsenosti zo zvarovania bežných konštrukčných ocelí sa nedajú v plnej miere aplikovať na zvarovanie vysokopevných ocelí. Je nutné zohľadniť špecifiká výroby takýchto ocelí, ich mikroštruktúru, mechanické vlastnosti a správanie počas tepelného ovplyvnenia spôsobeného zvarovaním. Úvodné dve kapitoly sú krátkym vstupom do problematiky zvariteľnosti a zvarovania vysokopevných konštrukčných ocelí. Tretia kapitola je súhrnom všetkých realizovaných analýz na základnom materiáli vrátane chemického, štrukturálneho hodnotenia, hodnotenia mechanických skúšok pri normálnych a zvýšených teplotách, termofyzikálnych vlastností a parametrov rastu austenitického zrna. Na bližšie preskúmanie zmien v jednotlivých subzónach teplotom ovplyvnenej oblasti bola využitá fyzická simulácia teplotného zaťaženia základného materiálu na zariadení Gleeble 3500. V ďalšej kapitole sú zosumarizované všetky výsledky dilatometrických skúšok na stanovenie ARA diagramu skúmanej ocele. Súčasťou monografie je aj analýza reálnych zvarových spojov vyhotovených technológiou MAG a FCW a zvarových spojov vyhotovených lúčovými technológiami. Variabilné parametre zvarovania umožnili ich vzájomné porovnanie z hľadiska dosiahnutých mechanických vlastností. Výsledky viacerých analýz a závery z nich vyplývajúce sú v poslednej kapitole podporené počítačovými simuláciami v programe Sysweld.

POLNOHOSPODÁRSTVO A PRÍBUZNÉ OBLASTI VEDY A TECHNIKY
LESNÍCTVO POLNOHOSPODÁRSKA VÝROBA VYUŽÍVANIE PRÍRODY

MICHALÍK, I.: [Minerálna výživa : chemické a biologické zákonitosti hnojenia a jeho vplyv na kvantitu a kvalitu úrody](#). [Lužianky] : Naše pole, s.r.o., 2024. 277 strán. ISBN 978-80-968553-9-1

Publikácia prístupnou formou približuje pestovateľom bazálne procesy, ktoré sa odohrávajú v pôde a v rastline a vo svojej podstate rozhodujú o úrovni produkčného procesu a úrode. Autor si kládie za cieľ vysvetliť fyzikálno-chemické procesy mobilizácie prístupných zdrojov živín v pôde, rozoberá molekulárne a energetické mechanizmy ich príjmu a akumulácie v rastlinách v úzkej väzbe s priebehom produkčného procesu pestovaných plodín. Publikácia poskytuje mimoriadne hodnotný zdroj agronomických informácií ako pre pestovateľov, tak i pre študentov študujúcich poľnohospodárske odbory na stredných a vysokých školách. Autor spracoval vlastné vedecké poznatky nadobudnuté počas dlhodobého obdobia tvorivej vedecko-výskumnej činnosti na SPU v Nitre, ktoré obohatil o svetové poznatky v oblasti výživy rastlín. Práca obsahom, formou spracovania a úrovňou odbornej interpretácie je prínosom v poznaní teoretických, ale aj praktických otázok minerálnej výživy a hnojenia plodín. Publikácia rozširuje poznanie agronómie o pochopenie chemizmu pôdy, vzájomné interakcie živín v pôde a zákonitosti produkčného procesu, preto prispieva ku prehĺbeniu agronomickej vzdelanosti. Rozoberá kritériá hodnotenia stavu výživy plodín pre potreby hnojenia, analyzuje hlavné parametre výživnej a technologickej kvality rastlinnej produkcie. Práve v tom je hlavný prínos publikácie.

ŠUMICHRAST, L.: [Štruktúra, produkčné pomery a regeneračné procesy bukových pralesov Roštún a Oblík - časová štúdia.](#) Vo Zvolene : Technická univerzita vo Zvolene, 2024. 63 strán. ISBN 978-80-228-3414-8

Práca sa zaoberá štruktúrou, produkčným pomerom a procesom obnovy bukového pralesa v NPR Roštún. Táto právna ochrana môže byť poskytnutá na národnej, medzinárodnej, ale najmä na európskej úrovni. Dôležitou súčasťou publikácie je opis pripravovanej legislatívy a jej zmeny. V neposlednom rade poskytuje prehľad právnych predpisov aj návody na vypracovanie dokumentácie pre výrobcov, informácie o prístupe k jednotlivým registrom a o význame, resp. výhodách zápisu označení pôvodu a zemepisných označení pre výrobcov, spotrebiteľov a ich hospodársky význam. Praktická príručka súčasne informuje o službách Úradu priemyselného vlastníctva SR a poskytuje stručný prehľad iných druhov označovania výrobkov a používania symbolov, ako je napríklad nehmotné kultúrne dedičstvo, regionálny produkt a značka kvality. Publikácia je určená širokej i odbornej verejnosti (laikom i právnikom).

KOMUNIKAČNÝ A DOPRAVNÝ
PRIEMYSEL
ÚČTOVNÍCTVO
OBCHODNÝ MANAŽMENT
VZŤAHY S VEREJNOSŤOU

HUDÁKOVÁ, L. – VESELOVSKÁ, L.: [Systémový prístup v manažmente a jeho determinanty v kontexte pandémie COVID-19.](#) V Banskej Bystrici : Belianum, 2024. 141 strán. ISBN 978-80-557-2120-0

Vedecká monografia „Systémový prístup v manažmente a jeho determinanty v kontexte pandémie COVID-19“ sa zaoberá problematikou využívania systémového prístupu v riadení podnikov. Hlavným vedeckým cieľom monografie je posúdiť vplyv kritických faktorov, ktoré vo významnej miere pôsobia na uplatňovanie systémového prístupu v manažérskej práci, zmapovať možné zmeny, ktoré nastali počas obdobia pandémie ochorenia COVID-19 a navrhnúť odporúčania pre jeho praktickú aplikáciu počas obdobia krízy vo forme podnikového a osobnostného profilu uľahčujúceho využitie systémového prístupu v manažmente podniku. Monografia je rozčlenená do troch hlavných kapitol. Najprv prezentuje analýzu najvýznamnejších poznatkov z oblasti systémového prístupu, jeho determinantov a zmien v spoločnosti, ktoré vyvolala pandémia COVID-19. Na základe uvedených poznatkov sú v druhej kapitole identifikované vybrané aspekty aplikácie systémového prístupu slovenskými manažérmi v rôznych organizáciách a charakterizované zmeny v aplikácii systémového prístupu a jeho determinantoch v období pandémie COVID-19. Údaje boli získané dvoma primárnymi prieskumami realizovanými v rôznych časových obdobiach, čo umožnilo komparáciu zistení.

V tretej časti sú prezentované odporúčania pre vrcholový manažment podniku a krízový manažment podniku vo forme podnikového a osobnostného profilu uľahčujúceho využitie systémového prístupu v manažmente podniku.

ÚZEMNÉ PLÁNOVANIE REGIONÁLNE MESTSKÉ A OBLASTNÉ PLÁNOVANIE KRAJINY, PARKY, ZÁHRADY

UMENIE
REKREÁCIA
ZÁBAVA
ŠPORT

GOGOLA, M.: [Cyklistická doprava ako súčasť udržateľnej mobility.](#) Žilina : Žilinská univerzita v Žiline, 2024. 231 strán. ISBN 978-80-554-2079-0

Cyklistická doprava ako plnohodnotný dopravný systém bola často zaznávaná. Ale v poslednom období môžeme vidieť, že odpoveďou na problémy spôsobené narastajúcou automobilizáciou, nefunkčnosťou dopravnej siete z dôvodu vzniku kongescií sú ekologické efektívne druhy dopravy, kde cyklistika určite patrí. Preto má svoje podstatné miesto ako jeden z prvkov udržateľnej mestskej mobility. Z tohto dôvodu prezentuje predložená odborná publikácia pohľad na cyklistickú dopravu, či už z hľadiska jej plánovania, dôležitosť faktorov, ktoré ju ovplyvňujú, ako aj rôznych požiadaviek používateľov. Predstavuje jej pozitíva a prínos pre dopravný systém, ako aj prínos z hľadiska ekonomicko-spoločenského. Uvádza viaceré dobré aj zlé príklady riešenia cyklistickej dopravy. Cieľom je prezentovanie odborných poznatkov, ktoré umožnia aj mestám menej priateľským k cyklistom vytvárať podmienky na rozvoj cyklistickej dopravy.

ARCHITEKTÚRA

HAIN, V. – HAJTMANEK, R.: [Ako využiť zmiešanú realitu v architektúre.](#) V Bratislave : SPEKTRUM STU, 2023. 191 strán. ISBN 978-80-227-5374-6

Táto učebnica je špeciálne pripravená pre voliteľný predmet na FAD STU „Architektúra a Mixed reality“ a bola zostavená na základe autormi vytvorených učebných osnov predmetu s cieľom priblížiť študentom nielen teoretické texty, ale aj ukážky praktických realizácií a vedecko-výskumných projektov. Prioritne je venovaná študentom končiacich ročníkov bakalárskeho i inžinierskeho stupňa pre podporu prípravy na obhajoby a prezentácie záverečných prác. Obsah publikácie má presahy smerom k výučbe predmetov Nástroje digitálneho navrhovania I a II, Staviteľstvo V, Urbanizmus I, alebo ďalšie, kde môže po osvojení si základných princípov slúžiť ako nadstavbový vzdelávací materiál. Konceptia a obsah učebných textov sú zamerané na osvojenie si základných metód a postupov využitia Mixed reality (MR) pri prezentácii výsledkov architektonického navrhovania vo vertikálnych ateliéroch, ako aj pri následných klasických či virtuálnych prieskumoch s využitím virtuálnych okuliarov, tabletov a ďalších multimediálnych zariadení. Cieľom je príprava študentov nielen na obhajoby vlastných ateliérových a záverečných prác, no najmä príprava na architektonickú prax a prezentácie projektov pred investormi, samosprávou, odbornou či laickou verejnosťou, pre ktorých už vďaka súčasnej úrovni technológii môže byť prezentácia architektúry formou zmiešanej reality interaktívnym zážitkom, v ktorom neexistuje žiadny limit.

KRESLENIE
DIZAJN
ÚŽITKOVÉ UMENIE
UMELECKÉ REMESLÁ

**HENRY, M.: [Vidieť neviditeľné : o Kandinskom.](#) Bratislava : Minor, 2023. 183 strán.
ISBN 978-80-89888-28-3**

„... ak milujete maľbu, zaujímate sa o všetky jej formy, o všetky jej školy. Keď som však uvidel niektoré Kandinského obrazy, tie najťažšie, posledné, tie z parížskeho obdobia, bol som úplne fascinovaný a chcel som svoju skúsenosť pochopiť. Bolo vecou náhody, že som sa ponori do Kandinského spisov, ktorý nielenže absolútne brilantným spôsobom teoretizoval vlastnú maľbu, ale vytvoril aj všeobecnú estetickú teóriu. Vtedy som objavil základy estetiky, ktoré by zodpovedali tézám, ktoré obhajujem vo filozofii. Kandinského demonštrácia bola oslnivá a relatívne prístupná, pretože ťažila z podpory maliarskej tvorby, ktorá bola schopná podprieť tézy, ktoré zjavne odporovali každému existujúcemu maliarstvu. Západné maliarstvo bolo totiž vo svojom projekte maľbou sveta, pokiaľ si z neho požičiavalo figúry, formy a farby. (...) Nikdy v žiadnej inej oblasti mi nikto nedal kľúč k odpovediam na moje otázky tak ako Kandinský.” Michel Henry v rozhovore s Olivierom Salazar-Ferrerom, Montpellier, december 1990.

HUDBA

**HAUSER, M.: [Z cestovateľského denníka rakúskeho virtuóza : listy z Kalifornie, Južnej Ameriky a Austrálie \(1853-1859\).](#) V Bratislave : Hudobné centrum, 2023. 335 strán.
ISBN 978-80-89427-93-2**

Husľový virtuóz, skladateľ, prešporský rodák Miska Hauser (1820–1887) bol nepochybne prvým hudobníkom, ktorého umenie zaznelo na všetkých obývaných kontinentoch. Svoje dobrodružstvá huslistu v Kalifornii, Južnej Amerike, na Tahiti, v Austrálii a na Cejlóne sústredil do listov, ktoré počas piatich rokov putovania a koncertovania priebežne posielal svojmu bratovi do Viedne. Sigmund Hauser listy uverejňoval v časopise Ostdeutsche Post a v roku 1859 ich vydal súborne ako knihu. Listy Misku Hausera sú vlastne prvou globálnou správou o stave hudby na zeme. Celok dopĺňajú odborné štúdie, mapa a zoznam diel.

**NEJGAUZUR, G.: [Poetika klavíra.](#) Bratislava : Hudobné centrum, 2023. 319 strán.
ISBN 978-80-89427-89-5**

Hudobné centrum prináša slovenským čitateľom po šesťdesiatich rokoch nové revidované vydanie kľúčového diela 20. storočia o klavírom umení v pôvodnom preklade Zory Jesenskej. Poetika klavíra Genricha Nejgauza – vynikajúceho interpreta a učiteľa viacerých klaviristov svetového kalibru – je pútavým čítaním pre všetkých, ktorí chcú hlbšie vniknúť do tajov interpretačného umenia ako takého. Publikáciu obohacuje obsažný poznámkový aparát a dopĺňajú ju eseje odchovancov Nejgauzovej klavírnej triedy.

ROSEN, CH.: [Klasicizmus : Haydn, Mozart, Beethoven.](#) Bratislava : Hudobné centrum, 2023. 493 strán. ISBN 978-80-89427-91-8

Americký klavirista a teoretik Charles Rosen (1927) na seba upozornil najmä týmto textom. Napísal ho roku 1971 a pre druhé vydanie (1997) pripravil jeho rozšírenú verziu. Autor s obdivuhodným pochopením podstaty problematiky odhaľuje rôzne aspekty hudobného klasicizmu vo svojich vrcholných prejavoch. Popri členení na hudbu troch majstrov viedenského klasicizmu a tu azda ešte podnetnejšie členenie na charakteristické žánre: sláčikové kvarteto, vážna opera, koncert, sláčikové kvinteto, komická opera, klavírne trio atď. „Vzťah klasicistického štýlu k anonymnému štýlu či k bežnému hudobnému jazyku z konca 18. storočia spočíva v tom, že klasicistický štýl predstavuje nielen syntézu umeleckých možností doby, ale aj očistenie od nepodstatných zvyškov predošlej tradície.“

KOČIŠOVÁ, R.: [Osobnosti mestskej hudobnej školy v Prešove : vývoj miestnej spolkovej činnosti a kultúrne východiská v rokoch 1850-1950.](#) Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2023. 220 strán. ISBN 978-80-555-3182-3

Táto monografia je venovaná odbornej muzikologickej a hudobnej verejnosti, hudobníkom a študentom - budúcim učiteľom hudby, ktorých práca je v súčasnej dobe nezmyselne odsúvaná na okraj záujmu spoločnosti, ale aj učiteľom pôsobiacich na pôde a v priestoroch prešovských hudobných škôl, ktoré nadväzujú na plynulý vývoj hudobného školstva v Prešove, či záujemcom o hudobný život a kultúrne dianie v meste.

REKREÁCIA
ZÁBAVA
HRY
ŠPORT

STRUHÁR, P.: [We are here at home! : active fans and politics in Slovakia.](#) Trenčín : Alexander Dubček University of Trenčín, [2024]. 212 strán. ISBN 978-80-8295-009-3

It describes the development of active football fandom since the fall of the communist regime in 1989 and the current form of football hooliganism in Slovakia. It shows the organization of ultras or hooligans groups, their internal norms or processes and ideological profile, style, collective identity, behaviour, communication of active fans. It also deals with the intensity and form of used violence. Significant findings relate to the political and civic participation of active fans (or hooligans), which have a benefit for research and application practice outside of the sports environment, whether from the perspective of civil society research or the prevention of hateful, extremist or violent expressions.

JAZYK
LINGVISTIKA
LITERATÚRA

LINGVISTIKA A JAZYKY

MADEJ, L.: [Dejiny a teória diplomatického tlmočenia.](#) V Bratislave : Univerzita Komenského v Bratislave, 2023. 115 strán. ISBN 978-80-223-5749-4

Učebnica pre študentov Univerzity Komenského v Bratislave.

LITERATÚRA

BACHLEDOVÁ, M.: [Model ruskej literatúry na slovenskom knižnom trhu.](#) V Banskej Bystrici : Belianum, 2021. 176 strán. ISBN 978-80-557-1901-6

V súvislosti s koncipovaním modelu ruskej literatúry nastoľujeme problém klasifikácie a periodizácie literárnych diel i nastavenia kritérií na zaradenie autorov do určitej etapy dejín ruskej literatúry. Usilujeme sa poukázať na to, že tento problém nespočíva iba v absencii jednotného systému periodizácie ruskej umeleckej literatúry a v konvenčnosti existujúcich systémov, ale v prvom rade v zložitosti a rôznorodosti literárneho procesu a v jeho diskontinuite (okrem iného aj v dôsledku vplyvu ideológie), ktorá sa odráža aj vo vnímaní ruskej literatúry v iných národných kultúrach, vrátane slovenskej.

**CALLAGHAN, J.: [Mihnutím oka](#). Bratislava : Lindeni, 2024. 350 strán.
ISBN 978-80-566-3514-8**

Umelá inteligencia verzus ľudská skúsenosť. Logika verzus inštinkt. V Spojenom kráľovstve je každých deväťdesiat sekúnd niekto nahlásený ako nezvestný. Stratil sa. Zmizol. Mihnutím oka. Hlavná inšpektorka Kat Franková vie o stratách veľa. Ovdovelá Kat je vyšetrovatelka, ktorá dôveruje svojim inštinktom. Vybrali ju, aby viedla pilotný program, do ktorého je zapojený aj asistent v podobe umelej inteligencie Lock. Katine inštinky však často narážajú na Lockovu logiku. Keď sa Katin nadriadený rozhodne znova otvoriť dva odložené prípady nezvestných osôb, Lock je jediný, kto dokáže Kat pomôcť čo najrýchlejšie získať potrebné informácie. V stávke sú ľudské životy. Dokáže nevšedná dvojica spojiť sily, skôr než sa niekto stane ďalším číslom v štatistike?

CALTÍKOVÁ, M.: [Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry výber E](#). Nitra : Enigma, 2023. 272 strán. ISBN 978-80-89509-06-5

Rozbor diel slovenských a svetových autorov s ukážkami. Štruktúra: O autorovi, útvar, kompozícia, postavy, dej a ukážky, forma, použitá literatúra.

**COHEN, L.: [Hudba neznámého : vybrané básně a písně](#). Praha : Jiří Buchal - BB/art, 2003. 379 strán.
ISBN 80-7341-085-0**

Když v roce 1967 vyšlo jeho první album, byl už Leonard Cohen ve své rodné Kanadě známý jako básník a romanopisec a ve Spojených státech jako autor písně „Suzanne“, která za svou obrovskou popularitu vděčila nahrávce Judy Collinsové. Po úspěchu prvního a během vydání dalších deseti alb získal pověst skvělého spisovatele a zpívajícího básníka. S postupem let se stal doslova kultovním umělcem. Úspěšné album „Jsem tvůj muž“ z roku 1988 ho postavilo do středu zájmu umělecké veřejnosti, jeho poslední nahrávka „Budoucnost“ pak sklídila velkou chválu především u kritiky. Soubor „Hudba neznámého“ obsahuje texty písní uvedeného alba spolu s jeho slavnými, dnes už klasickými hity jako „Suzanne“, „Johanka z Arcu“ či „Hotel Chelsea“. Hudba neznámého tvoří reprezentativní výbor z Cohenových písňových textů a básní (vydávaných v letech 1956–1992).

**DZIAK, D. – GAL DRZEWIECKA, I. (eds.): [Svetom COOLtových kníh pre nástročných : 100 + 1 tipov pre teba a pre mňa](#). [Prešov] : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024. 231 strán.
ISBN 978-80-555-3259-2**

Koncom roka 2023 vyšli na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove dva originálne slovníky pod názvami Svetom COOLtových kníh pre deti. 100+1 tipov pre teba a pre mňa. Slovníky zaujímavovo predstavujú 100+1 tipov na podnetné knihy pre deti/nástročných. Sú adresované dospelým (učiteľom, knihovníkom, knihpredajcom, rodičom, resp. všetkým, ktorí pracujú s deťmi či mládežou), ktorí potrebujú pomôcť s nájdením vhodnej knihy pre svojich zverencov. Zároveň sú určené aj deťom/nástročným, ktoré/í si v daných slovníkoch môžu samy/í hľadať ideálnu knihu na čítanie pre seba.

DZIAK, D. – GAL DRZEWIECKA, I. (eds.): [Svetom COOLtových kníh pre deti : 100 + 1 tipov pre teba a pre mňa](#). [Prešov] : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024. 231 strán. ISBN 978-80-555-3258-5

V publikácii nájdete 101 hesiel o zaujímavých knihách pre čitateľov do približne 10 rokov. Mali sme vás pritom pred očami: vás, dievčatá a chlapci, ktorí radi čítate, aj vás, ktorí po knihe nesiahnete príliš často. Okrem toho sme si pripomenuli, prečo sme my ako detskí čitatelia radi, alebo neradi čítali, čo a prečo nás zaujalo a čo nie, čo sme v knihách vlastne hľadali. A tak teda ak ste vášnivými čitateľmi, možno s našou pomocou (možno aj s pomocou mamy, otca, pani učiteľky, pána učiteľa, knihovníka, starého rodiča, staršieho súrodenca, kamaráta) skutočne nájdete tipy na zaujímavé knihy, o ktorých ste doposiaľ azda nevedeli.

HAUGOVÁ, M.: Stigma: Písať. Bratislava : Slovenské literárne centrum, [2023]. 86 strán. ISBN 978-80-8119-155-8

Nová edícia bibliofilii SLC je o písaní pišucich autorov a autoriek. Otvára ju poetka Mila Haugová. Zachytáva proces tvorby ako aktu sebahľadania a utvárania architektúry vnútorného sveta. Tvorba sa tak stáva duchovným vkladom do originality slovenskej literatúry a kultúry. Charakteristickým znakom bibliofilii bude matrica desiatich slov, slepotlačou vyrazených do obálky. Ide o bazálne slová, ktoré sa v tvorbe autora / autorky opakujú a tvoria vertikálny grál.

HAZELWOOD, A.: Teória lásky. Bratislava : Lindeni, 2024. 406 strán. ISBN 978-80-566-3909-2

Veda je stále plná romantiky! Aj najstráženejších teórií o láske! Teoretická fyzička Elsie Hannawayová cez deň vyučuje termodynamiku a po večeroch pracuje ako falošná priateľka, aby si prilipšila. Jack Smith, brat jej obľúbeného klienta, je experimentálny fyzik, ktorý zničil kariéru jej mentora a podkopal povesť všetkých teoretikov. A práve on sedí v prijímacej komisii na MIT, kam sa Elsie túži dostať. Elsie je pripravená na totálnu vojnu, ale zisťuje, že keď je s ním, nemusí sa hrať na nikoho iného. Bude Jack tým, pri kom uvedie do praxe svoje teórie o láske?

CHESTERTON, G.K.: Myšlienky filozofa zdravého rozumu. Bratislava : LÚČ, 2023. 379 strán. ISBN 978-80-8179-242-7

Vysloviť láskavé slovo ide ľahko a môže byť krátke, jeho ozvena však môže byť nekonečná. Tri najdôležitejšie veci musia byť ponechané voľbe obyčajných ľudí: manželstvo, výchova detí a zákony štátu. Toto je demokracia a v inú neverím! Najsilnejšia reťaz, ktorou bol kedy človek prikovaný, je retiazka od hodínok. Najväčší zo všetkých paradoxov je láska: milovať človeka, ktorý nie je hodný milovania, a odpúšťať, čo sa odpustiť nedá. Je veľkým omylom domnievať sa, že keď ľudia stratia vieru, nebudú veriť v nič. Budú veriť v hocičo. Pokora je vlastnosť morálnych gigantov.

JEMISIN, N.K.: Zlomená zem. Kniha prvá, Piate ročné obdobie. Bratislava : Lindeni, 2024. 446 strán. ISBN 978-80-566-3908-5

Epický začiatok oceňovanej fantasy série! Takto sa skončí svet... Naposledy. V jediný deň sa udejú tri strašné veci. Essun, obyčajná žena z malého mesta, sa vráti domov a zistí, že jej manžel brutálne zavraždil ich syna a uniesol dcéru. Medzitým padne mocná ríša Sanze, ktorej inovácie boli tisíc rokov základom civilizácie, a väčšina jej obyvateľov umrie pre pomstu šialenca. Najhoršie zo všetkého však je, že sa objavila červená prasklina, ktorá sa tiahne srdcom rozľahlého kontinentu nazývaného Nehybnosť, a chrlí do vzduchu toľko popola, že môže zatemniť oblohu na celé roky. Alebo storočia. Essun sa musí vydať po stopách trosiek svojej rodiny cez smrtonosnú, umierajúcu krajinu. Bez slnečného svetla, čistej vody či ornej pôdy a len s obmedzeným množstvom zásob hrozí Nehybnosti vojna: boj na život a na smrť medzi národmi, no nie o moc alebo územie, ale o základné zdroje potrebné na to, aby prežili dlhú temnú noc. Essun nezáleží na tom, či sa svet okolo nej zrúti. Ak bude musieť, zničí ho aj sama, len aby zachránila svoju dcéru.

JOHNSON, T.: Vlci zimy. Praha : Dobrovský s.r.o., 2018. 363 strán. ISBN 978-80-7585-073-7

Zapomeňte na staré dobré časy. Zapomeňte na léto. Zapomeňte na teplo. Zapomeňte na všetno, čo není nutné k prežití. Čtyřadvacetiletá Lynn McBrideová si poté, co svět zasáhla nukleární válka a smrtící chřipková epidemie, prochází drsnou školou života. V nemilosrdném prostředí zasněženého kanadského Yukonu je pronásledovaná mučivými vzpomínkami na předchozí život. Spolu se svou rodinou je den co den nucena bojovat o přežití. Učí se stopovat, lovit a klást pasti. Její nejistá existence však jednoho dne utrpí ránu, když stíny starého světa doputují k její malé osadě v podobě záhadného cizince Jaxe. Ten rozpoutá řetězec událostí. Ty přimějí Lynn vydat se na dlouhou a strastiplnou cestu sněžnou pustinou na jejímž konci má naplnit svůj osud, o kterém by se jí nikdy ani nesnilo.

**KRÁL, Z.: [Edison!](#) [Prešov] : Občianske združenie Šušľavá mušľa [2023]. 68 strán.
ISBN 978-80-974172-2-2**

Zábavný, ale i poučný príbeh jedného z najväčších vynálezcov všetkých dôb Thomasa Alvu Edisona prerozprávajú pre detského čitateľa. Máte v ruke alebo vo svojej blízkosti mobilný telefón? Tráivate práve čas pri svojom počítači? Je večer a máte zažaté svetlo? Všetko funguje vďaka elektrickej energii. Používame potomkov prístrojov, pri ktorých zrode stál Thomas Alva Edison. V knihe sám vynálezca rozpráva o svojom živote, o pokusoch (a to nielen s elektrickým prúdom), ale tiež o usilovnosti, vytrvalosti a nadšení, vďaka ktorým dokázal veľké veci. Je to rozprávanie plné humoru a láskavosti. Rodičia, buďte na chvíľu spolu s deťmi pri zrode Edisonových objavov a inšpirujte sa príbehom veľkého vynálezcu!

LEWIS, K.: [Gambit zlodejov](#). Bratislava : Cooboo, 2024. 381 strán., ISBN 978-80-566-3465-3

Súťaž o najlepšieho zlodeja na svete začína. Víťaz berie všetko! Sedemnástočná Rosalyn Questová sa narodila v legendárnej rodine zlodejov s jediným pravidlom: nikomu never. Chce uniknúť zo sveta lúpeží a podrazov, no keď jej zrazu unesú matku, vyslobodiť ju môže len ona. V snahe zachrániť rodinu sa Ross zúčastní nebezpečnej súťaže o najlepšieho zlodeja sveta. Ak chce vyhrať, musí prekabátiť všetkých súperov vrátane svojej úhlavnej nepriateľky. Dokáže však pripraviť o víťazstvo očarujúceho chlapca, ktorý sa uchádza o jej srdce a možno skrýva to najnebezpečnejšie tajomstvo zo všetkých?

PAPUGA, J.: [Kompendium literatúry : pre žiakov, učiteľov, rodičov a priateľov vyučovania literatúry. I. diel, 1. Úvod do literatúry. 2. Štylistika umeleckého textu. 3. Literárne druhy a žánre](#). [Bratislava] : [Ján Papuga], 2023. 291 strán. ISBN 978-80-570-4881-7

Kniha obsahuje komplexné učivo o literatúre v rámci štátneho vzdelávacieho programu základnej a strednej školy. Kompendium literatúry je vhodné pre žiakov 2. stupňa základných škôl, stredných škôl (na maturitu) a študentov učiteľských smerov na vysokých školách. Je určená aj pre rodičov, ktorí chcú svojim deťom pomôcť pri učení sa. A v neposlednom rade sa stáva neoceniteľným pomocníkom pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Literárnovedné pojmy a javy sú v Kompendiu literatúry vysvetlené podrobne a prostredníctvom príkladov z rôznych literárnych textov.

PODRADCKÁ, D. – TAZBERÍK, J.: [Vec osebe](#). Fintice : FACE - Fórum alternatívnej kultúry vzdelávania, 2024. 41, 32 strán. ISBN 978-80-69006-14-0

Básnická kniha *Vec osebe* je spoločným dielom dvojice popredných slovenských autorov, Dany Podrackej a Jána Tazberíka, ktorí sa formou vnútornej sondy odhodlali uchopiť ľudský prienik do filozofie myslenia, vnímania a bytia. A hoci na to využili celú svoju bohatú básnickú a ľudskú skúsenosť, čitateľ predsa len nadobúda pocit, akoby otvárali čosi po prvý raz, akoby sa im pred vnútorným a vonkajším zrakom odhalili nepoznané duchovné súradnice človeka ako jednotlivca v prenesenom význame aj ako druhu. Kniha vychádza ako súčasť „špeciálnej“ edície časopisu *Vertigo* v osobitej dizajnovnej úprave, v ktorej je každá strana knihy vždy tá prvá, posledná a zároveň uprostred.

**POLÁČKOVÁ, L.: [Kocúr v svetri](#). [Partizánska Ľupča] : bachalama s.r.o., 2023. 77 strán.
ISBN 978-80-69047-00-6**

Obyčajná detská kniha s neobyčajným príbehom. Kocúr v svetri a jeho cesta za polárnou žiarou. Knižka popisuje neuveriteľný príbeh skutočného kocúra v svetri, ktorý šiel hľadať polárnu žiaru a našiel sedem cností v sebe.

**STÉFANSSON, J.K.: [Tvoja neprítomnosť je tma](#). Bratislava : Artforum, 2022. 402 strán.
ISBN 978-80-8150-381-8**

Tvoja neprítomnosť je tma je uchvacujúci román, ktorý si svoje tajomstvá stráži do poslednej strany a ešte trochu dlhšie. Jón Kalman Stefánsson nám opäť prináša spletitý príbeh, ktorý nás zavedie naprieč časom: od prítomnosti až na prelom 19. a 20. storočia, zo vzdialeného islandského fjordu až na juh Francúzska a zase späť.

GEOGRAFIA

BIOGRAFIA

DEJINY

HISTÓRIA

KRNO, S. a kol.: [Jozef Miloslav Hurban - Európan, národovec a reformátor](#). Bratislava : Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, 2024. 244 strán. ISBN 978-80-99963-07-9

„Hurban bol prvým predsedom SNR, aktívnym účastníkom revolučných udalostí v meruôsmych rokoch, básnikom, prozaikom, cestopiscom, jazykovedcom, literárnym historikom, filozofom, spoluvorcom národnej ideológie,“ uvádza zostavovateľ publikácie prof. Svetozár Krno a pokračuje vo výpočte charakteristík najbližšieho spolupracovníka Ľudovíta Štúra: „Hurban bol aj dramatikom, propagátorom vedy, divadelníkom, vydavateľom, redaktorom, novinárom, osvetárom, kňazom, teológom, literárnym historikom, výborným rečníkom, schopným propagátorom myšlienok slobody a emancipácie, povstaleckým veliteľom, odsúdencom a milovníkom Tatier a Súľovských vrchov.“

JESENSKÝ, M. – KUBICA, P.: [Matej Bel: Kým nezaschne atrament : boj Mateja Bela o Notície v rokoch 1718-1733](#). V Banskej Bystrici : Belianum, 2024. 143 strán. ISBN 978-80-557-2121-7

Kniha „Matej Bel: Kým nezaschne atrament“ s podtitulom „Boj Mateja Bela o Notície v rokoch 1718-1733“ z dielne Miloša Jesenského a Petra Kubicu vychádza zo zachovanej korešpondencie uhorského encyklopedistu s panovníckymi dvormi, vedcami, historikmi a pedagógmi z celej Európy. Tretí zväzok Boj Mateja Bela o Notície v rokoch 1718-1733 antológie vedeckých štúdií venovaných osobnosti, dielu a dobe Mateja Bela nielen od autorov Univerzity Mateja Bela, ale aj spolupracujúcich vedeckých a akademických inštitúcií. Kniha neponúka len fakty a informácie. Autori sa pokúsili aj o interpretáciu a opis toho, ako vznikali Notície Mateja Bela s podporou cisára, šľachty, ale aj ďalších panovníkov, i bežného ľudu, teológov, kartografov, vojakov, lekárnikov a všetkých tých, ktorí priložili ruku k dielu. K dielu majstra Mateja. Zámerne sa používa všeobecné označenie „dielo“, pretože aj jeho Notície, či Vedomosti, ale aj Opisy jednotlivých stolíc sú známe pod rôznymi názvami, a pritom ide stále o to isté. O to, čo vznikalo pod rukami M. Bela.